

Alexander von Humboldt
Stiftung / Foundation

Фондация „Александър фон Хумболт“ - Бон, Германия

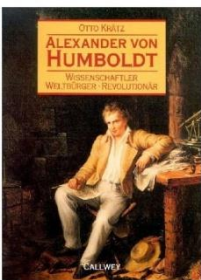
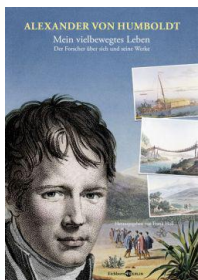
Exzellenz Weltweit

Патрон на Фондацията

Александър фон Хумболт

Гигант в науката и хуманността, изследовател на природата, универсален гений и космополит, учен и патрон. **Роден на 14.9.1769 в Берлин**, в семейството на придворен аристократ, получава начално и средно образование, заедно с брат си Вилхелм, в семейния замък в Тегел от най-добрите германски учители. Следва последователно в университетите във Франкфурт (О), Берлин, Гьотинген, Хамбург и се дипломира в Минната академия Фрайберг (1792). **Дългогодишно приятелство с Гьоте и Шилер**. На 5.6.1799 започва, заедно с Еме Бонплан, знаменитото си **изследователско пътешествие** (с собствени средства) в **Южна и Средна Америка**: Канарските острови, Венецуела, Ориноко, Гвиана, Карибите, Куба, Колумбия, Еквадор, Перу, Мексико, САЩ и на 3.9.1804 се завръща в Европа. В Америка изкачва редица вулкани и други върхове, а на връх Чимборасо достига най-голямата височина, постигана от човек до тогава. Пребивава в Париж над 20 години, където обработва записките и колекциите си и **публикува в 36 тома „Пътуване в екваториалните области на Новия континент“**. Изследователско пътуване в Азиатска Русия – Урал, Алтай, Каспийско море (1829); публикува резултатите в 5 тома. В забележителния си труд в **5 тома „Космос“ (1845 –1862)** обединява класическия дух с модерното изследване на природата. Умира на 6.5.1859 в Берлин. На негово име са наречени над 900 обекта от природата и географията, както и редица институции.

Кратка история на Фондацията

Германската **Фондация „Александър фон Хумболт“**, със седалище в Бон, е една от най-престижните фондации, с дълга история и голямо влияние върху световната наука. Един красноречив факт: 47 хумболтианци са лауреати на Нобелова награда. **През декември 1860 г.**, една година след смъртта на великия германски учен-изследовател и пътешественик Александър фон Хумболт, е основана в Берлин **първата Фондация „Александър фон Хумболт“** с цел да подпомага млади таланти за природо-научни изследвания и пътувания и с капитал от 40 000 златни талера (еквивалент на около 5 милиона евро), дарен от почитателите му, включително кралят на Прусия, Кралското дружество в Лондон и Академията на науките в Санкт Петербург. Фондацията се е управлявала от Кралската пруска академия на науките и е финансирала предимно млади германски учени за техните изследвания, но през 1923 г. тя изцяло губи капитала си вследствие хиперинфлацията и е закрыта. След две години правителството на Ваймарската република я възстановява с държавни средства и с нови цели – **да подпомага млади чужденци да правят научни изследвания в Германия**, най-вече подготовка на дисертации. Тази втора Хумболтова фондация просъществува само 20 години (1925 – 1945), но се оказва важна за българската наука – около 30 млади българи преминават научни специализации и получават докторски степени в Германия с Хумболтови стипендии и по-късно са между най-добрите български учени.

Подписване на акта за основаването на съвременната фондация "Александър фон Хумболт": федералния канцлер К. Аденауер (вляво) и президентът на Фондацията В. Хайзенберг

10.12.1953
Бон, Германия

На **10 декември 1953 г.** канцлерът на Федералната република Германия Конрад Аденауер основава, по инициатива на големият германски физик Вернер Хайзенберг, който става неин президент в следващите 22 години, сегашната фондация „Александър фон Хумболт“. От тогава неизменно тази фондация финансира чуждестранни учени да извършват научни изследвания в най-добрите германски научни институции. Понастоящем ежегодно фондацията отпуска около 600 нови стипендии на млади чужденци, около 80 награди на утвърдени учени, над 150 дарения от научна апаратура и литература и т.н. За целта фондацията разкохва годишно повече от 100 000 000 Евро. Завърнали се в родината си, **хумболтианците са най-често в научния елит на своите страни**. През първите 12 години след третото основаване на Фондацията, комунистическият режим в България не разрешава българи да кандидатстват за Хумболтови стипендии. Едва в 1965 г. е позволено на няколко млади български учени да заминат за Германия със стипендии на Хумболтовата фондация. От тогава повече от 400 българи стават хумболтианци. Понастоящем **около 25 000 хумболтианци** работят по цял свят и повечето са водещи учени в страните си. Много от тях са обединени в над 130 Хумболтови клубове, дружества, съюзи и т.н. – **една световна Хумболтова мрежа**. Ние сме горди, че Хумболтовият съюз в България е един много активен член на тази мрежа.

Актуални програми на Фондацията

Програмите стимулират академичното сътрудничество между германски учени и перспективни изследователи от други страни. Ориентирани са към различни групи, като **основната група са учени, защитили степената „Доктор“**, които желаят да извършат научни изследвания в Германия. Дават се краткосрочни и дългосрочни стипендии, ориентирани към всички области на науката.

Хумболтовите стипендии за постдокторанти се присъждат на учени, които са получили научната степен „Доктор“ през последните 4 години. Продължителността е от 6 до 24 месеца, месечната стипендия е 2250 € и се дава допълнително финансиране за изследователски разходи (500 - 800 €/ месец), немскоезиково обучение, пътни, семейни помощи и др.

Хумболтовите стипендии за опитни изследователи, защитили докторската си степен през последните 12 години, са за период от 6 до 18 месеца, за тях финансовата подкрепа е 2450 €/мес. плюс избраните по-горе допълнителни помощи.

От кандидатите се изисква добро знание на немски или английски език. За програмите може да се кандидатства директно и по всяко време. Годишно Фондацията дава около 600 изследователски стипендии, като няма квоти по страни и научни области.

Хумболтови награди: „София Ковалевска“ - за млади извезени учени до 6 год. след получаване на степената „Доктор“ (1,65 млн. € за 5 год.); **„Фридрих Вилхелм Бесел“** за опитни и извезени учени до 18 г. след получаване на степената „Доктор“ (45 000 €); **Хумболтова награда за изследване** за международно признати учени (60 000 €); **Гост-професура** за изтъкнати учени за период от 5 години (3,5 - 5 млн. €).

Подробна информация за всички програми и награди може да се получи от сайта на Фондацията: www.humboldt-foundation.de

Вернер Хайзенберг
Нобелова награда за физика
Президент: 1953-1975

Фьодор Линен
Нобелова награда за медицина
Президент: 1975-1979

Волфганг Паул
Нобелова награда за физика
Президент: 1979-1989

Раймар Люст
Президент: 1989-1999

Волфганг Фриовалд
Президент: 1999-2008

Хелмут Шварц
Президент: от 2008

Ено Ауфдерхайде
Генерален секретар на фондацията от 2010

Седалището на Фондацията в Бон, Германия

АДРЕСИ:
Jean-Paul-Strasse 12
D-53173 Bonn
E-mail: info@avh.de
www.avh.de

